

Předkládá: Rada Olomouckého kraje

Zpracoval: Ing. Jan Zahradníček,
2. náměstek hejtmána
Olomouckého kraje

Mgr. Jaroslav Tomík
ředitel KIDSOK, p.o.

Zasedání Zastupitelstva Olomouckého kraje konané dne 19. 12. 2016

Zajištění dopravní obslužnosti drážní osobní regionální dopravou v roce 2017 v Olomouckém kraji

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo Olomouckého kraje po projednání:

1. **b e r e n a v ě d o m í** důvodovou zprávu
2. **s c h v a l u j e** rozsah dopravní obslužnosti v drážní osobní regionální dopravě na rok 2017 dle bodu 3 důvodové zprávy a poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Olomouckého kraje na úhradu prokazatelných ztrát dopravní obslužnosti území kraje dle bodu 4 důvodové zprávy

Důvodová zpráva:

Na základě usnesení Rady Olomouckého kraje UR/2/68/2016 ze dne 28. 11. 2016 je Zastupitelstvu Olomouckého kraje předkládán materiál na zajištění dopravní obslužnosti území Olomouckého kraje regionální železniční osobní dopravou (dále také „drážní osobní doprava“) v roce 2017, návrh jejího rozsahu a použití finančních prostředků kraje na její úhradu v roce 2017.

1. Dopravní obslužnost – dopravci

Příspěvková organizace Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (dále jen „KIDSOK“), organizuje veřejnou dopravu v Olomouckém kraji na základě Zřizovací listiny a udělené Plné moci. Projednává s dopravci v závazku veřejné služby (dále také „ZVS“) Olomouckého kraje veškeré náležitosti spojené s rozsahem dopravní obslužnosti, vedením linek a spojů, projednává s dopravci obsah smluvních ujednání a podkladů pro uzavření dodatků ke smlouvám, přičemž respektuje schválený objem finančních prostředků v rozpočtu kraje na dopravní obslužnost a dbá o ekonomickou stabilitu veřejné dopravy.

Olomoucký kraj uzavřel s dopravci v železniční osobní regionální dopravě v roce 2009 dlouhodobé smlouvy o ZVS na zajištění dopravní obslužnosti. S dopravcem České dráhy, a.s. (dále také „ČD“), byla dodatkem prodloužena smlouva do konce roku 2019, v případě dopravce ARRIVA MORAVA a.s. do konce roku 2016.

2. Železniční osobní regionální doprava na území Olomouckého kraje v roce 2017

Rozsah dopravní obslužnosti pro dané období je projednáván již ode dne odeslání objednávky železniční dopravy organizací KIDSOK, tedy od konce února předchozího roku a musí kromě jednotlivých přepravních potřeb a návazností zohlednit ekonomickou stabilitu systému a výši finančních prostředků schválených orgány kraje na příslušný rok.

Dne 12. 6. 2016 byl zveřejněn na webových stránkách KIDSOK Návrh jízdního řádu 2016/17 a současně byly písemně vyzvány všechny obce k připomínkování s termínem do 11. 7. 2016. Na základě došlých připomínek od obcí, škol, firem, institucí a cestujících byl následně v rámci připomínkových jednání k jízdnímu řádu regionální železniční osobní dopravy na období jízdního řádu 2016/17 s dopravci projednáván návrh rozsahu provozu.

Na území Olomouckého kraje budou provozovány také vlaky do Štítů v objednávce Pardubického kraje, které nemají vliv na projednaný rozsah dopravní obslužnosti Olomouckého kraje. V souladu se schválenými koncepčními materiály Olomouckého kraje a zpracovanou studií mezikrajské dopravy se Olomoucký kraj na této objednávce nepodílí.

Stručná informace o hlavních změnách jízdního řádu drážní dopravy od 11. 12. 2016:

- Linka Nezamyslice – Prostějov – Olomouc – Zábřeh – Šumperk bude prodloužena do Koutů nad Desnou.
- Ministerstvo dopravy změnilo koncepci zastavování rychlíků Praha – Luhačovice a expresů Praha – Vsetín – Žilina. Zatímco rychlíky Praha – Luhačovice budou v Čechách zastavovat i v méně významných stanicích, na Moravě nebudou zastavovat v Zábřehu, Mohelnici a Července. Budou nahrazeny expresy Praha – Vsetín – Žilina, které zastaví kromě Zábřehu nově v Mohelnici, Července i Lipníku nad Bečvou.
 - o Obce v okresech Olomouc, Přerov a Prostějov tímto získají rychlé spojení s Prahou každé dvě hodiny. Rychlíky z Prahy přijedou do Olomouce před 30. minutou, vzniknou přestupní vazby na osobní vlaky odjíždějící po 30. minutě do všech směrů (vyjma trati do Senice).
 - o Spojení s Prahou bude pro Zábřeh, Šumperk a Jesenicko zachováno za stejných podmínek jako letos. Spojení Zábřehu s Prahou totiž zajišťují primárně expresy v hodinovém intervalu a vlaky dopravců RegioJet a Leo Express, nikoliv pomalejší rychlíky Praha – Luhačovice. Spojení z Červenky a Mohelnice do Prahy se zkrátí o 15 minut. Lipník nad Bečvou získá rychlé přímé spojení s Prahou celodenně ve dvouhodinovém intervalu.
 - o Spojení s jihovýchodní Moravou bude pro Jesenicko beze změny, pro Zábřeh nově s přestupem v Olomouci, pro Šumperk bude stejně jako letos s přestupem, ale ten namísto v Zábřehu bude v Olomouci.
 - o Spojení s Ústím nad Orlicí bude pro Zábřeh nově s přestupem v České Třebové.
 - o Spojení Přerova s Mohelnicí bude nadále možné každou hodinu osobními vlaky a jednou za dvě hodiny rychlíky, vždy s přestupem v Olomouci.
 - o KIDSOK požaduje po Ministerstvu dopravy zastavení rychlíků Praha – Luhačovice v Zábřehu v případě, že zastavení umožní přípoj směr Kouty nad Desnou. V JŘ 2016/17 by přípoj nebyl časově možný.
- Díky spolupráci s Ministerstvem dopravy dojde k výraznému zlepšení spojení z Lipníku nad Bečvou celodenně do Olomouce a Prahy (přímé vlaky), do Brna (nově přestup mezi osobními vlaky a rychlíky v Přerově) a do Ostravy (přestup mezi expresem a rychlíkem v Hranicích)
- V Července budou vytvořeny přestupní vazby mezi expresy Praha – Vsetín – Žilina a osobními vlaky Červenka – Prostějov, čímž dojde ke zkrácení cestovní doby mezi Litovlí a Olomoucí na polovinu (nově 25 minut).
- Mezi Olomoucí – Uničovem a Šumperkem budou přidány další vlaky a budou odstraněna prázdninová omezení jízdy vybraných vlaků.
- Díky rekonstrukci tratě mezi Bludovem a Jeseníkem budou v Bludově vytvořeny celodenně přestupní vazby mezi osobními vlaky Nezamyslice – Kouty nad Desnou a Šumperk – Hanušovice – Jeseník. Cestující z obcí jako Bohdíkov či Bohutín tak získají celodenní spojení s Olomoucí v hodinovém intervalu (dopoledne 2 hod) s cestovní dobou kolem 70 minut.

- Podrobné změny jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách KIDSOK.

Informace o novém provozním konceptu na Železnici Desná

Na trati mezi Šumperkem a Kouty nad Desnou bude spuštěn nový provozní koncept zahrnující vlaky Nezamyslice – Kouty nad Desnou v hodinovém intervalu (dopoledne 2 hod) doplněné ve špičkách pracovních dnů o 4 páry osobních vlaků (Zábřeh –) Šumperk – Velké Losiny a 2 páry vlaků (Zábřeh –) Šumperk – Sobotín. Dopravce České dráhy převezme dopravní výkony na Železnici Desná od dopravce ARRIVA MORAVA. Využívána budou vozidla RegioPanter a klasická souprava lokomotiva +3 vagony, ve výjimečných případech motorové vozy.

Počty, časové polohy a vedení přímých vlaků na trati Šumperk – Velké Losiny – Kouty nad Desnou odpovídají projektu Elektrizace Železnice Desná, který byl realizován v roce 2015 za téměř půl miliardy Kč investorem Svazkem obcí údolí Desné z dotací OPD a SFDI.

Záměr elektrizace je v souladu s Generalem veřejné osobní dopravy v Olomouckém kraji schváleným ZOK UZ/17/20/2010. Olomoucký kraj garantoval udržitelnost projektu objednávkou vlaků. KIDSOK spolupracoval s projektanty a investorem na úspěšné realizaci projektu. Následně od listopadu 2014 do dubna 2016 KIDSOK projednával dopravní obslužnost se Svazkem obcí údolí Desné. Od podzimu 2015 probíhalo jednání s dopravci o provozních a ekonomických podmínkách objednávky. Od dubna 2016 probíhala podrobná příprava provozu. Nepodařilo se prosadit zastavování vlaků ve všech zastávkách z příčiny na straně dopravní technologie (1. vložení nové zastávky Velké Losiny zámek do projektu prodloužilo jízdní doby, 2. ne všechna použitá vozidla budou RegioPanter).

3. Zajištění dopravní obslužnosti na rok 2017

Dopravní obslužnost kraje v ZVS zajišťuje jeden drážní dopravce:

- **České dráhy, a.s.** (na tratích 017, 025, 270, 271, 273, 274, 275, 280, 290, 291 (nově zahrnující i trať 293), 292, 294, 295, 297, 300, 301, 303, 310, 330).

Drážní dopravce Olomouckého kraje České dráhy, a.s., pro předjednaný rozsah regionální železniční osobní dopravy, tedy pro rozsah dopravní obslužnosti území Olomouckého kraje dle JŘ 2016/17.

V následujících tabulkách je porovnání údajů o rozsahu dopravy v závazku veřejné služby a úhradě prokazatelné ztráty v letech 2012 – 2017.

České dráhy, a.s.

Položky	2012	2013	2014	2015	2016 odhad	2017 odhad
Ujeté vlkm	5 790 112	5 738 484	5 747 808	5 747 321	5 771 000	6 039 000
Ztráta kalkulovaná dopravcem (tis Kč) včetně přiměřeného zisku	608 298	643 988	646 193	661 252	664 745	nebyl předložen
Úhrada z rozpočtu Olomouckého kraje (tis Kč)	378 882	409 034	417 034	422 204	426 200	453 000 000
Úhrada dle usnesení vlády č. 1132/2009 (tis Kč)	208 570	208 570	215 418	218 434	219 308	219 965 730

Komentář k ČD:

Dopravce ČD předkládá Olomouckému kraji neustále se zvyšující požadavky na úhradu prokazatelné ztráty. V rámci nastaveného controllingu jsou dopravci meziročně akceptovány pouze objektivní a podložené požadavky např. zdražení dopravní cesty, odpisy za nová vozidla a inflace.

Pro rok 2017 dojde k navýšení rozsahu dopravní obslužnosti v režii ČD důsledkem převzetí výkonů od dopravce ARRIVA MORAVA a navýšením výkonů na Železnici Desná.

Jelikož dochází **k provozním změnám i ke změnám požadavků** zaměstnavatelů, škol, obcí, cestujících může v průběhu roku 2017 v rámci jízdního řádu docházet k odchylkám. Tyto však nikdy **nepřekročí hranici 1% ze schváleného rozsahu a nemají vliv na výši schváleného finančního rámce.**

4. Návrh financování dopravní obslužnosti Olomouckého kraje regionální drážní osobní dopravou v roce 2017

V návrhu rozpočtu Olomouckého kraje pro rok 2017 bylo pro drážní dopravu vyčleněno na úhradu prokazatelné ztráty dopravní obslužnosti v drážní osobní dopravě celkem 453 000 tis. Kč. Dopravce stále nepředložil konečnou kalkulaci, která zohledňuje převzetí tratě 293 – Železnice Desná.

České dráhy, a.s.

453 000 tis. Kč

5. Závěr

Podkladem pro zpracování materiálu byly informace poskytnuté ministerstvem dopravy, výsledky projednání návrhu jízdního řádu – konečný jízdní řád pro období 2016/2017 a dále vyčíslení prokazatelných ztrát podle vyhlášky č. 241/2005 Sb. včetně ujetých vlakových kilometrů dopravci v drážní dopravě.

Finanční prostředky na úhradu ztrát dopravců zajišťujících dopravní obslužnost veřejnou drážní osobní dopravou jsou součástí rozpočtu KIDSOK, který zajišťuje úhradu pravidelných měsíčních záloh dopravcům.

V návrhu rozpočtu na rok 2017 není zahrnuta částka vyplývající z Memoranda. Pokud bude rok 2016 ukončen inflací, bude tato požadována z přebytku hospodaření.

Rada Olomouckého kraje doporučuje Zastupitelstvu Olomouckého kraje:

- schválit rozsah základní obslužnosti v drážní osobní regionální dopravě na rok 2017 dle bodu 3 důvodové zprávy a schválit poskytnutí finančních prostředků z rozpočtu Olomouckého kraje na úhradu prokazatelných ztrát dopravní obslužnosti území kraje dle bodu 4 důvodové zprávy.

Přílohy:

- Příloha č. 1
Seznam tratí dopravní obslužnosti drážní dopravou v závazku veřejné služby Olomouckého kraje
(strana 6)

1. České dráhy, a.s.

Železniční tratě č. 017, 025, 270, 271, 273, 274, 275, 280, 290, 291 (nově zahrnující i trať 293), 292, 294, 295, 297, 300, 301, 303, 310, 330

Předpokládaný rozsah dopravy zajišťované v závazku veřejné služby Olomouckého kraje:

celkem do výše 6 039 000 vkm